

Δικαιώματα του παιδιού

Ref: GR_CLIL_5

Εισαγωγή

 <p>Περιγραφή</p>	<p>Στην παρούσα ενότητα, που συνδυάζει τη Γλώσσα με την Κοινωνική και Πολιτική Αγωγή της Στ' Δημοτικού, οι μαθητές/τριες κατακτούν βασικό λεξιλόγιο για τα δικαιώματα του παιδιού και παράλληλα εξασκούνται στη χρήση της γενικής πτώσης. Οι νέες λέξεις παρουσιάζονται στη γλώσσα-στόχο, ενώ οι μαθητές/τριες ενθαρρύνονται να μοιραστούν αντίστοιχες λέξεις από τη μητρική τους γλώσσα και άλλες γλώσσες που γνωρίζουν. Με δραστηριότητες δημιουργικές και συμπεριληπτικές, αναπτύσσουν όλες τις γλωσσικές δεξιότητες, ενώ παράλληλα συζητούν για αξίες όπως τα δικαιώματα του παιδιού, ο σεβασμός και η ισότητα.</p>		
 <p>Ηλικία</p>	<p>11-12</p>	 <p>Γλωσσικός τομέας</p>	<p>Λεξιλόγιο & Χρήση Γενικής Πτώσης</p>
 <p>Επίπεδο γλωσσομάθειας</p>	<p>A2-B1</p>	 <p>Συγγραφέας</p>	<p>Δέσποινα Παπαδοπούλου & Αθηνά Ναχοπούλου</p>
 <p>Μάθημα</p>	<p>Κοινωνική και Πολιτική Αγωγή, Γλώσσα</p>	 <p>Διάρκεια</p>	<p>±5 διδ. ώρες</p>

Σύνδεση με το Πρόγραμμα Σπουδών

Γλώσσα

Λεξιλογική Ανάπτυξη: Οι μαθητές/τριες διευρύνουν το λεξιλόγιο που σχετίζεται με τα δικαιώματα του παιδιού στη γλώσσα-στόχο, καθώς και σε άλλες γλώσσες που γνωρίζουν.

Μορφοσυντακτική Εξάσκηση: Οι μαθητές/τριες εξασκούνται στη χρήση της γενικής πτώσης και στη μορφολογική ενημερότητα .

Μαθηματικά

Οι μαθητές/μαθήτριες αναγνωρίζουν και κατανοούν τα βασικά δικαιώματα του παιδιού σύμφωνα με τη Σύμβαση της UNICEF, καθώς και τις παραβιάσεις τους.

Είδος και λογική δραστηριότητας

Το πρωτόκολλο βασίζεται στη μεθοδολογία CLIL (Content and Language Integrated Learning) και συνδυάζει γλωσσικούς στόχους με στόχους περιεχομένου από το μάθημα της Κοινωνικής και Πολιτικής Αγωγής της Στ' Τάξης (4^η Θεματική Ενότητα «Το άτομο και η Διεθνής Κοινότητα», Ενότητα Β' «Τα ανθρώπινα δικαιώματα», Κεφάλαιο 2^ο «Τα δικαιώματα του παιδιού»). Αξιοποιεί πολυγλωσσικές παιδαγωγικές πρακτικές, ώστε οι μαθητές/τριες να συνδέουν τη γλώσσα-στόχο με τη μητρική τους και άλλες γλώσσες που γνωρίζουν. Οι μαθητές/τριες μαθαίνουν το λεξιλόγιο για τα δικαιώματα του παιδιού και εξασκούνται στη χρήση της γενικής πτώσης μέσα από δραστηριότητες που ενισχύουν τη συνεργασία, την κριτική σκέψη και την κατανόηση αξιών όπως ο σεβασμός και η ισότητα.

Στόχοι

Γλωσσικοί Στόχοι

Οι μαθητές/τριες αναμένεται να:

- Εμπλουτίσουν το λεξιλόγιό τους σχετικά με τα δικαιώματα του παιδιού, συναισθήματα και καταστάσεις παραβίασης δικαιωμάτων.
- Εξασκηθούν στη χρήση της γενικής πτώσης μέσα από προτάσεις, συμπληρώσεις κενών και μετασχηματισμό φράσεων.
- Αναγνωρίζουν και χρησιμοποιούν λέξεις και φράσεις με παρόμοιο νόημα, συνδέοντας τη γλώσσα-στόχο με τη μητρική τους και άλλες γλώσσες που γνωρίζουν.
- Αναπτύξουν δεξιότητες κατανόησης και παραγωγής προφορικού και γραπτού λόγου μέσω ακροάσεων, αναγνώσεων και συζητήσεων.
- Αναγνωρίζουν την αξία της πολυγλωσσίας.

Στόχοι

Στόχοι περιεχομένου

Με βάση τις δραστηριότητες, οι μαθητές/τριες αναμένεται να:

- Αναγνωρίζουν τα βασικά δικαιώματα του παιδιού σύμφωνα με τη Σύμβαση της UNICEF.
- Κατανοούν την έννοια του σεβασμού, της προστασίας και της ισότητας στη ζωή των παιδιών.
- Αναγνωρίζουν παραβιάσεις των δικαιωμάτων του παιδιού σε διαφορετικά περιβάλλοντα (πόλεμος, φτώχεια, κοινωνικές ανισότητες).
- Συνδέουν τις έννοιες των δικαιωμάτων με καθημερινές καταστάσεις και συναισθήματα.
- Συζητούν και εκφράζουν προσωπικές απόψεις σχετικά με την αξία και την προστασία των δικαιωμάτων.

Ψυχοκοινωνικοί στόχοι

Οι μαθητές/τριες αναμένεται να:

- Αναπτύξουν ομαδικό και συνεργατικό πνεύμα.
- Αλληλεπιδράσουν ως μέλη μιας ομάδας.
- Κατανοήσουν τη δυναμική της ομάδας
- Αναπτύξουν ενσυναίσθηση ως προς τα δικαιώματα των παιδιών και τις παραβιάσεις τους.

Υλικό-Εξοπλισμός

- Προτζέκτορας
- Ηχεία
- Υπολογιστής
- Φωτοτυπίες για δικτόγλωσσο
- Φωτοτυπίες για ορθογραφία επί τροχάδην
- Φύλλα εργασίας με τις δραστηριότητες
- Κάρτες με βασικές λέξεις/φράσεις για την 2^η δραστηριότητα αξιολόγησης
- Μεγάλα χαρτόνια για πόστερ (x2)
- Μικρά χρωματιστά χαρτόνια (για δημιουργία δέντρου, φύλλων κτλ.)

Οδηγίες: Ανάπτυξη του μαθήματος βήμα-βήμα

01 | Εισαγωγή (15')

- Ο σύνδεσμος για την ενότητα του σχολικού εγχειριδίου της Πολιτικής και Κοινωνικής Αγωγής Στ' Δημοτικού είναι οι εξής:

https://ebooks.edu.gr/ebooks/v/html/8547/2348/Koinoniki-kai-Politiki-Agogi_ST-Dimotikou_html-apli/index4_b_2.html

Ο/Η εκπαιδευτικός ξεκινά ρωτώντας τους μαθητές/τριες αν πιστεύουν ότι τα παιδιά έχουν δικαιώματα και σημειώνει τις απαντήσεις τους στον πίνακα. Στη συνέχεια, εξηγεί ότι τα δικαιώματά τους πρέπει όλοι να τα σέβονται και να τα προστατεύουν. Έπειτα εισάγει τις έννοιες του σεβασμού και της προστασίας, δίνει σύντομα παραδείγματα και καλεί τους μαθητές/τριες να μοιραστούν δικά τους (βλ. Παράρτημα – Δραστηριότητα 1).

02 | Δραστηριότητες (226')

Κατά τη διάρκεια της διδασκαλίας, ο/η εκπαιδευτικός καλεί τους μαθητές/τριες να συμμετέχουν ενεργά και να απολαμβάνουν τη μαθησιακή διαδικασία. Οι δραστηριότητες είναι σχεδιασμένες ώστε να είναι ζωντανές και διαδραστικές, ενθαρρύνοντας τη συνεργασία, την κριτική σκέψη και τη γνωριμία με διαφορετικές γλώσσες και πολιτισμούς.

Αρχικά, οι μαθητές/τριες δημιουργούν ένα πόστερ με το δέντρο των δικαιωμάτων του παιδιού, γράφοντας πάνω στα φύλλα τα δικαιώματα που γνωρίζουν (βλ. Παράρτημα – Δραστηριότητα 2). Οι μαθητές/τριες δουλεύουν σε ομάδες για να φτιάξουν ένα μεγάλο πόστερ. Κάθε ομάδα παίρνει δύο φύλλα δέντρου και γράφει ένα δικαίωμα του παιδιού σε κάθε φύλλο, π.χ. «Δικαίωμα στην εκπαίδευση». Στη συνέχεια, κολλάνε όλα τα φύλλα στο δέντρο, δημιουργώντας οπτική αναπαράσταση των δικαιωμάτων.

Έπειτα, ακολουθεί συζήτηση για την Παγκόσμια Ημέρα του Παιδιού και προβολή σχετικού βίντεο για να γνωρίσουν περισσότερα για τα δικαιώματα των παιδιών (βλ. Παράρτημα – Δραστηριότητα 3). Ο/Η εκπαιδευτικός ρωτά τους μαθητές/τριες αν γνωρίζουν για την Παγκόσμια Ημέρα του Παιδιού, σημειώνει τις απαντήσεις τους και αφού προβληθεί το βίντεο ακολουθεί σύντομη συζήτηση για τα βασικά σημεία που παρατήρησαν.

Στη συνέχεια, οι μαθητές/τριες συμμετέχουν σε μια δραστηριότητα αναγνώρισης διαφορετικών γλωσσών για τα δικαιώματα του παιδιού και συμπληρώνουν τον πίνακα με τις γνώσεις τους (βλ. Παράρτημα – Δραστηριότητα 4). Η δραστηριότητα ενισχύει την επίγνωση της γλωσσικής ποικιλίας και την κατανόηση βασικών εννοιών.

Αφού συμπληρωθεί ο πίνακας και ολοκληρωθεί η προηγούμενη δραστηριότητα, περνάμε στο δικτόγλωσσο (βλ. Παράρτημα – Δραστηριότητα 5). Ο/Η εκπαιδευτικός καθοδηγεί τα στάδια ακρόασης και σημειώσεων, ανασύνθεσης του κειμένου σε ομάδες και σύγκρισης με το πρωτότυπο κείμενο.

Οι μαθητές/τριες εξασκούνται στο λεξιλόγιο μέσα από αντιστοίχιση λέξεων με παρόμοια σημασία και τη μετάφρασή τους σε άλλες γλώσσες (βλ. Παράρτημα – Δραστηριότητα 6), ενώ παρακολουθούν και μερικά βιντεάκια για τα δικαιώματα του παιδιού (βλ. Παράρτημα – Δραστηριότητα 7), ανακαλύπτοντας πώς εφαρμόζεται η Σύμβαση σε διαφορετικά πλαίσια και γλώσσες.

Ακολουθεί η δραστηριότητα «Άρθρο της Σύμβασης σε άλλη γλώσσα» (βλ. Παράρτημα – Δραστηριότητα 8), όπου οι μαθητές/τριες συνεργάζονται σε ομάδες, ερευνούν τη Σύμβαση και δημιουργούν πόστερ με το άρθρο που επέλεξαν σε δύο γλώσσες.

Στη συνέχεια, ξεκινάει το παιχνίδι «Ορθογραφία επί τροχάδην», στο οποίο οι μαθητές/τριες συμπληρώνουν τα κενά ενός κειμένου στον τοίχο, εναλλάσσοντας ρόλους συγγραφέα και δρομέα (βλ. Παράρτημα – Δραστηριότητα 9).

Μετά από αυτό, οι μαθητές/τριες επεξεργάζονται το κείμενο που μόλις συμπλήρωσαν για τον Συνήγορο του Πολίτη, απαντούν σε ερωτήσεις κατανόησης και αναζητούν πληροφορίες στο διαδίκτυο (βλ. Παράρτημα – Δραστηριότητα 10).

Τέλος, μέσα από την ανάλυση αποσπασμάτων και ημερολογίων παιδιών από εμπόλεμες ζώνες (Γάζα, Σεράγεβο, Ουκρανία, Κονγκό) οι μαθητές/τριες συνδέουν τα δικαιώματα με την καθημερινή ζωή και τα συναισθήματα των παιδιών σε έκτακτες καταστάσεις (βλ. Παράρτημα – Δραστηριότητα 11). Οι δραστηριότητες συμπληρωματικά περιλαμβάνουν σωστό/λάθος, συμπλήρωση κενών, μετάφραση προτάσεων σε άλλη γλώσσα και αναγνώριση παραβιασμένων δικαιωμάτων, ώστε οι μαθητές/τριες να εμπεδώσουν τις έννοιες και να εκφράσουν τα συναισθήματα και τις γνώσεις τους.

Χρήσιμες συμβουλές

01

Είναι χρήσιμο να εκτυπωθούν και να διανεμηθούν τα υλικά του μαθήματος, ώστε οι μαθητές/ήτριες να μπορούν να τα παρακολουθούν και να συμμετέχουν πιο εύκολα.

02

Αν υπάρχουν μαθητές/ήτριες με κοινή μητρική γλώσσα, καλό είναι να τους ενθαρρύνουμε να τη χρησιμοποιήσουν κατά τη διάρκεια του μαθήματος. Στόχος είναι να δημιουργηθούν δεσμοί μεταξύ τους και να καλλιεργηθεί ένα φιλικό, ευχάριστο κλίμα στην τάξη.

03

Οι μαθητές/ήτριες ενθαρρύνονται να μιλούν δυνατά, να γελούν και να απολαμβάνουν τη διαδικασία της μάθησης.

04

Ο/Η εκπαιδευτικός μπορεί να σκεφτεί μια εναλλακτική λύση για παιδιά που δεν μπορούν να τρέξουν.

05

Το τρέξιμο μπορεί να αντικατασταθεί από περπάτημα για την αποφυγή ατυχημάτων.

06

Συνιστάται η απομάκρυνση μεγάλων αντικειμένων από τον χώρο ώστε να μην παρεμποδίζεται το τρέξιμο.

07

Ο/Η κάθε εκπαιδευτικός μπορεί να επιλέξει ποιες δραστηριότητες επιθυμεί να υλοποιήσει, ανάλογα με το χρόνο, τις ανάγκες και τα ενδιαφέροντα της τάξης, εξασφαλίζοντας ευελιξία και εξατομίκευση της διδασκαλίας

Σύμβολα

Δραστηριότητα παραγωγής προφορικού λόγου

Δραστηριότητα παραγωγής γραπτού λόγου

Δραστηριότητα κατανόησης προφορικού λόγου

Δραστηριότητα κατανόησης γραπτού λόγου

Δραστηριότητες

Δραστηριότητα 1 (15')

Έχουν τα παιδιά δικαιώματα;

Φυσικά και έχουν δικαιώματα.

Όλοι πρέπει να **σέβονται** και να **προστατεύουν** τα δικαιώματα των παιδιών.

Συμπλήρωσε.

σέβομαι = δείχνω σεβασμό

προστατεύω= φροντίζω

σέβομαι τα δικαιώματα των ανθρώπων, τους γονείς μου,
.....
.....

προστατεύω τα παιδιά, τα ζώα, τη φύση,
.....
.....

Δραστηριότητα 2 (10')

Φτιάχνουμε ένα πόστερ με ένα μεγάλο δέντρο, το δέντρο των δικαιωμάτων του παιδιού. Κάθε ομάδα παίρνει από δύο φύλλα δέντρου. Πάνω σε κάθε φύλλο γράφει ένα δικαίωμα του παιδιού, π.χ. το δικαίωμα του παιδιού / των παιδιών στην εκπαίδευση. Κολλάμε όλα τα φύλλα πάνω στο δέντρο.

Δραστηριότητα 3 (15')

Ξέρεις ότι υπάρχει παγκόσμια ημέρα του παιδιού; Ξέρεις πότε είναι;

Παρακολούθησε αυτό το βίντεο για να μάθεις για τα δικαιώματα του παιδιού.

Δραστηριότητα 4 (10')

Βρες τη γλώσσα! Πώς είναι «τα δικαιώματα του παιδιού» στη γλώσσα σου ή σε άλλες γλώσσες που ξέρεις; Συμπλήρωσε τον παραπάνω πίνακα.

τα δικαιώματα του παιδιού

ΕΛΛΗΝΙΚΑ

les droits de l'enfant

los derechos del niño

الطفل حقوق

i diritti dei bambini

die Rechte des Kindes

兒童權利

barnets rättigheter

prava deteta

child rights

lasten oikeudet

Δραστηριότητα 5 (21')

Όπως οι μεγάλοι, έτσι και τα παιδιά έχουν δικαιώματα που προστατεύονται από τη *Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού* (UNICEF).

Ομαδική άσκηση

Θα ακούσετε ένα κείμενο για τα δικαιώματα του παιδιού. Σκεφτείτε ποια δικαιώματα μπορεί να έχει κάθε παιδί. Μπορείτε να μαντέψετε μερικά;

Πρώτη Ακρόαση (2')

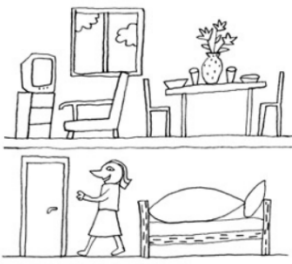

Ακούστε το κείμενο προσεκτικά **χωρίς να κρατήσετε σημειώσεις**. Προσπαθήστε μόνο να καταλάβετε το νόημα.

Δεύτερη & Τρίτη Ακρόαση (4')

Θα ξανακούσετε το κείμενο δύο φορές.

- Κρατήστε **σημειώσεις** κάτω από τις εικόνες που θα δείτε.
- Οι σημειώσεις σας πρέπει να είναι σύντομες λέξεις ή φράσεις.

		
<hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	<hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	<hr/> <hr/> <hr/> <hr/>
		
<hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	<hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	<hr/> <hr/> <hr/> <hr/>

Εικόνες από: <https://www.living-democracy.com/el/textbooks/volume-5/part-3/documents-and-teaching-material-4/>

Με τη βοήθεια των σημειώσεών σας και των εικόνων, συμπληρώστε τα κενά.

Η Σύμβαση των Δικαιωμάτων _____ (UNICEF) προστατεύει την ασφάλεια των παιδιών και την ποιότητα _____ τους. Η Σύμβαση έχει 54 άρθρα. Η εφαρμογή της ξεκίνησε το 1990. Σχεδόν όλες οι χώρες υπέγραψαν την προστασία των δικαιωμάτων των παιδιών.

Τα κυριότερα δικαιώματα των παιδιών είναι:

- α. Το δικαίωμα της ζωής, δηλαδή η εξασφάλιση _____ των παιδιών, του φαγητού τους και _____ τους όταν αρρωσταίνουν.
- β. Το δικαίωμα της ασφάλειας, δηλαδή η αποφυγή _____ των παιδιών, της αμέλειας των γονιών και της εκμετάλλευσης της παιδικής ηλικίας.
- γ. Το δικαίωμα _____ και _____ των παιδιών.
- δ. Το δικαίωμα _____ και _____

_____ τους.

Συγκρίνετε το δικό σας κείμενο με το αρχικό.

- Σημειώστε με άλλο χρώμα τις διορθώσεις.
- Ποια ομάδα έχει τις περισσότερες σωστές απαντήσεις;

Δραστηριότητα 6 (10')

Μπορείς να αντιστοιχίσεις τις λέξεις που έχουν παρόμοια σημασία;

περιλαμβάνει	άρχισε να ισχύει
τέθηκε σε ισχύ	χρησιμοποιούν κάποιον για κάτι
κακοποιούν	έχει
εκμεταλλεύονται	κάνουν κακό, βλάπτουν

Μπορείς να γράψεις ή να πεις τις παραπάνω λέξεις στη γλώσσα σου ή σε μια άλλη γλώσσα που ξέρεις;

περιλαμβάνει

.....

τέθηκε σε ισχύ

.....

κακοποιούν

.....

εκμεταλλεύονται

.....

Δραστηριότητα 7 (30')

Παρακολούθησε τα βιντεάκια για τα δικαιώματα των παιδιών. Σε ποιο δικαίωμα αναφέρεται το κάθε βίντεο; Θα σε βοηθήσει η Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού.

ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ

Φτιάξε έναν τίτλο για τα παραπάνω βιντεάκια.

Εδώ μπορείς να βρεις και άλλα βιντεάκια για τα δικαιώματα των παιδιών. Ψάξε κι εσύ στο ίντερνετ για να βρεις μερικά ακόμη. Μπορείς μαζί με τους συμμαθητές και τις συμμαθήτριές σου να φτιάξετε ελληνικούς υπότιτλους για τα βιντεάκια που είναι στα αγγλικά ή ακόμη και υπότιτλους σε άλλες γλώσσες που ξέρετε.

<https://www.youtube.com/watch?v=6F7ie1Z07aM>

<https://www.youtube.com/watch?v=5n7X7QhfQ4o>

Δραστηριότητα 8 (25')

Δουλέψτε σε ομάδες. Επιλέξτε μια γλώσσα που ξέρετε εκτός από τα ελληνικά. Υπάρχει η Σύμβαση για τα Δικαιώματα των Παιδιών σε αυτή τη γλώσσα; Αν δεν ξέρετε, ψάξτε στο ίντερνετ ή ρωτήστε το chatgpt. Γράψτε ένα Άρθρο της Σύμβασης στα ελληνικά και σε αυτή τη γλώσσα. Δείτε και τη σύμβαση στα ελληνικά και στα αγγλικά που υπάρχει στο τέλος της ενότητας. Μπορείτε να φτιάξετε ένα ωραίο πόστερ με τα άρθρα της σύμβασης σε διαφορετικές γλώσσες.

<u>ΑΡΘΡΟ .....</u>	
<u>ΕΛΛΗΝΙΚΑ</u>	<u>ΑΛΛΗ ΓΛΩΣΣΑ</u>

Δραστηριότητα 9 (22')

- Χωριστείτε σε ομάδες ή ζευγάρια. Θα δουλέψετε όλοι μαζί στο παρακάτω κείμενο στο οποίο λείπουν μερικές λέξεις και φράσεις.
- Στον τοίχο υπάρχει το ίδιο κείμενο ολόκληρο.

Οι ρόλοι της ομάδας:

- **Συγγραφέας:** συμπληρώνει τα κενά στο φύλλο εργασίας.
- **Δρομέας:** τρέχει στον τοίχο, βρίσκει τη λέξη/φράση που λείπει και την υπαγορεύει στον συγγραφέα.
- Οι ρόλοι εναλλάσσονται ώστε όλα τα μέλη να δοκιμάσουν και τους δύο ρόλους.

Όταν ολοκληρωθεί το κείμενο, ελέγξτε τις απαντήσεις με το πλήρες κείμενο στον τοίχο και διορθώστε τα λάθη με διαφορετικό χρώμα μελανιού.

Για κάθε λάθος προστίθενται 10" στον χρόνο ολοκλήρωσης της ομάδας. Η ομάδα με τον πιο γρήγορο χρόνο κερδίζει!!!

Ποιοι είναι οι υπερασπιστές των παιδιών; Βρες τις λέξεις που λείπουν

Ο Συνήγορος του Πολίτη είναι μια _____ Αρχή, λειτουργεί δηλαδή με βάση κανόνες που ορίζει η ίδια η Αρχή και ελέγχεται μόνο από τη Βουλή _____ . Δημιουργήθηκε το 1997 για να προστατεύει τα δικαιώματα όλων _____. Κάθε πολίτης, ανεξάρτητα από _____ του,

μπορεί να απευθυνθεί στο Συνήγορο αν αντιμετωπίζει κάποιο πρόβλημα με δημόσια υπηρεσία στην Ελλάδα ή στο εξωτερικό. Οι υπηρεσίες του είναι δωρεάν. Ένα από τα τμήματα _____ του Πολίτη είναι ο Κύκλος Δικαιωμάτων _____. Αποστολή του είναι να υπερασπίζεται τα δικαιώματα _____, δηλαδή όλων των αγοριών και των κοριτσιών έως 18 ετών.

Δραστηριότητα 10 (15')

Για να δούμε. Τι κατάλαβες από το παραπάνω κείμενο;

Ερωτήσεις κατανόησης:

1. Τι σημαίνει ότι ο Συνήγορος του Πολίτη είναι «Ανεξάρτητη Αρχή»;
2. Πότε δημιουργήθηκε και γιατί;
3. Ποιοι πολίτες μπορούν να ζητήσουν βοήθεια από τον Συνήγορο;
4. Υπάρχει κόστος για τις υπηρεσίες που προσφέρει;
5. Ποια είναι η αποστολή του;

Σωστό ή Λάθος:

Ο Συνήγορος του Πολίτη ελέγχεται μόνο από τη Βουλή των Ελλήνων.	Σ	Λ
Ο Συνήγορος του Πολίτη δημιουργήθηκε πριν το 1990.	Σ	Λ
Οι υπηρεσίες του Συνηγόρου είναι δωρεάν για όλους τους πολίτες.	Σ	Λ
Ο Κύκλος Δικαιωμάτων του Παιδιού φροντίζει μόνο τα αγόρια.	Σ	Λ

Βρες τον Συνήγορο του Πολίτη στο ίντερνετ.

1. Σε ποιες πόλεις έχει γραφεία; .....
2. Ποιες είναι οι διευθύνσεις του; .....
3. Ποια είναι τα τηλέφωνα του; .....
4. Ποιο είναι το email του; .....

Δραστηριότητα 11 (78')

Διάβασε τα παρακάτω κείμενα.

Ποτέ πια πόλεμος!

«Τις τελευταίες νύχτες
δεν βλέπω όνειρα,
φοβάμαι πια να ονειρεύομαι»

είπε το οχτάχρονο παιδί
από το Κόσσοβο.

Το παιδί ξαναζούσε στα όνειρά του
τον εφιάλτη του παράλογου πολέμου.

Σημείωμα του Αντώνη Σαμαράκη

Στη Γάζα

Κάθε μέρα στέκομαι στην ουρά για να φέρω φαγητό και πόσιμο νερό για την οικογένειά μου. Μερικές φορές τα μεγάλα δοχεία είναι ήδη άδεια όταν έρχεται η σειρά μου. Έτσι ο Rami και εγώ πηγαίνουμε και μαζεύουμε τα μικρά φυτά που φυτρώνουν στην άμμο και η μαμά μου τα μαγειρεύει. Μερικές φορές πέφτουμε για ύπνο πεινασμένοι και δεν μπορούμε να κοιμηθούμε.

Εικόνα και κείμενο από το βιβλίο “NOUS, ENFANTS DE GAZA”

Ένα ημερολόγιο από το Σεράγεβο

Δευτέρα 29 Ιουνίου 1992

Dear Mimmy

ΔΕΝ ΜΠΟΡΩ ΠΙΑ ΤΟΥΣ ΒΟΜΒΑΡΔΙΣΜΟΥΣ! ΚΑΙ ΤΙΣ ΟΒΙΔΕΣ ΠΟΥ ΠΕΦΤΟΥΝ! ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΝΕΚΡΟΥΣ! ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΠΕΛΠΙΣΙΑ! ΚΑΙ ΤΗΝ ΠΕΙΝΑ! ΚΑΙ ΤΗ ΔΥΣΤΥΧΙΑ! ΚΑΙ ΤΟ ΦΟΒΟ!

Η ζωή μου δεν είναι όλα αυτά!

<https://photodentro.edu.gr/v/item/ds/8521/9980>

Στην Ουκρανία

...Εγώ νιώθω πολύ φοβισμένος και τρομοκρατημένος γιατί δεν έχω ξαναζήσει μια τέτοια κατάσταση. Η φρίκη του πολέμου με κάνει να αισθάνομαι τραυματισμένος ψυχικά. Οι βομβαρδισμοί, οι σειρήνες, οι σκέψεις για το αύριο είναι μια συνεχόμενη πηγή αγωνίας. Δεν μπορώ καν να θυμηθώ την τελευταία φορά που είδα τους φίλους μου, ούτε καν τους συμμαθητές μου.

<https://www.philenews.com/eidiseis/article/512704/o-polemos-mesa-apo-ta-matia-enos-pediou-tis-st-taxis-dimotikou/>

Στο Κονγκό

Σύμφωνα με στοιχεία της Διεθνούς Αμνηστίας αγόρια και κορίτσια

στρατολογούνται¹ είτε με τη βία είτε με τη θέλησή τους σε ένοπλες² ομάδες στο ανατολικό Κονγκό, όπου ο εμφύλιος πόλεμος³ μαινεται⁴ ακόμα. Σε φτωχές περιοχές που ρημάζονται⁵ από τον πόλεμο τα παιδιά, που έτσι και αλλιώς δεν πηγαίνουν στο σχολείο, κατατάσσονται⁶ προκειμένου να εξασφαλίσουν⁷ ένα πιάτο φαγητό. Σε άλλες περιπτώσεις τα αρπάζουν και τα υποχρεώνουν να καταταγούν⁸. Αρκετά από αυτά καταλήγουν να πολεμούν, ενώ άλλα χρησιμοποιούνται ως κατάσκοποι, αγγελιοφόροι, μεταφορείς ή φρουροί.

Στη Θεσσαλονίκη

Η Ροζίνα, κόρη μιας εβραϊκής οικογένειας, ζούσε στη Θεσσαλονίκη κατά τον δεύτερο παγκόσμιο πόλεμο. Έζησε 548 ημέρες κρυμμένη σε σπίτι φίλων για να μην πέσει στα χέρια των Ναζί. Έβρισκε καταφύγιο σε κόσμους της φαντασίας, στο ημερολόγιό της και στο παιχνίδι: «Ανεβαίναμε στην ταρατόσα του σπιτιού και παίζαμε «βαπόρη». Σκαρφαλωμένοι σε ένα πεζούλι το φανταζόμασταν καράβι και σαλπάραμε για μέρη μακρινά, θάλασσες και πελάγη, χώρες ελεύθερες χωρίς κατακτητές» θυμάται η Ροζίνα.

[POZINA](#)

Αναγνωρίζεις τις παρακάτω λέξεις; (8')

- ¹ Ποια λέξη αναγνωρίζεις μέσα στη λέξη *στρατολογούνται*; *Στρατολογούμαι* σημαίνει μπαίνω στον _____.
- ² Ποια λέξη αναγνωρίζεις μέσα στη λέξη *ένοπλες*; Οι ένοπλες ομάδες είναι ομάδες που έχουν _____.
- ³ Ποια λέξη αναγνωρίζεις μέσα στη λέξη *εμφύλιος*; Ο εμφύλιος πόλεμος είναι ο πόλεμος ανάμεσα σε ανθρώπους της ίδιας _____, του ίδιου έθνους.
- ⁴ Το ρήμα *μαινεται* προέρχεται από τη λέξη _____.
- ⁵ Το ρήμα *ρημάζονται* προέρχεται από τη λέξη _____.
- ⁶ Το ρήμα *κατατάσσονται* σημαίνει μπαίνουν στον _____.
- ⁷ Ποια λέξη αναγνωρίζεις μέσα στο ρήμα *να εξασφαλίσουν*; *Εξασφαλίζω* σημαίνει φροντίζω να υπάρχει _____.
- ⁸ Ο ενεστώτας του ρήματος *να καταταγούν* είναι _____.
- ⁹ Ξέρεις τι σημαίνει το ρήμα *σαλπάρω*; Ξέρεις άλλα ρήματα με παρόμοια σημασία; Συμπληρώσε τα γράμματα που λείπουν. ___ χωρώ

«Σωστό ή Λάθος». Γράψε Σ ή Λ δίπλα σε κάθε πρόταση. (8')

1. Στη Γάζα, τα παιδιά δεν χρειάζεται να περιμένουν στην ουρά για φαγητό.
2. Στο Σεράγεβο, οι βομβαρδισμοί επηρεάζουν τη ζωή των παιδιών και προκαλούν φόβο.
3. Στο Κονγκό, όλα τα παιδιά πηγαίνουν κανονικά στο σχολείο παρά τον πόλεμο.
4. Η Ροζίνα έζησε 548 ημέρες σε ένα καράβι.

5. Ο πόλεμος παραβιάζει βασικά δικαιώματα του παιδιού όπως το δικαίωμα στη ζωή και στη διατροφή.

Δραστηριότητα συμπλήρωσης κενών (30')

Σας δίνουμε μερικές προτάσεις που μιλούν για καταστάσεις ή συναισθήματα. Θέλουμε να σχολιάσετε την κάθε πρόταση, λέγοντας τη γνώμη σας ή πώς νιώθετε γι' αυτό που περιγράφουν οι προτάσεις. Για να σας βοηθήσουμε, σας δίνουμε την αρχή της πρότασης. Η συνέχεια είναι δική σας και μπορεί να είναι ό,τι σκέφτεστε ή νιώθετε. Η απάντησή σας πρέπει να ξεκινάει με την αρχή που σας δίνουμε. Προσπαθήστε να κάνετε την πρόταση ολοκληρωμένη και να εκφράσετε τη γνώμη ή τα συναισθήματά σας.

Παράδειγμα:

- Αρχή πρότασης: «Η προστασία των δικαιωμάτων...»
- Δική σας απάντηση: «...είναι πολύ σημαντική για όλα τα παιδιά στον κόσμο, γιατί έτσι νιώθουν ασφαλή και ήρεμα.»

🤔 Πώς θα έλεγες αυτές τις προτάσεις στη γλώσσα σου;

	Στα ελληνικά:	Στη γλώσσα σου:
Τα δικαιώματα των παιδιών πρέπει να προστατεύονται.	Η προστασία των _____	
Η ζωή των ανθρώπων επηρεάζεται από τον πόλεμο.	Οι συνθήκες της _____	
Η στέγη των οικογενειών καταστράφηκε.	Η καταστροφή της _____	
Ο γιατρός φροντίζει τα παιδιά.	Η φροντίδα του _____	
Η εκμετάλλευση των παιδιών προκαλεί πόνο.	Οι συνέπειες της _____	
Η εκπαίδευση των μαθητών είναι σημαντική.	Η σημασία της _____	

Το παιχνίδι των παιδιών ενισχύει τη φαντασία.	Η αξία του _____	
Η σκέψη των παιδιών μετράει.	Η έκφραση της _____	
Η γνώμη των παιδιών ακούγεται.	Η αποδοχή της _____	
Η ανεξάρτητη αρχή προστατεύει τα δικαιώματα.	Η δράση της _____	
Η εθνικότητα των μαθητών ποικίλει.	Ο σεβασμός της _____	
Η απελπισία των θυμάτων είναι μεγάλη.	Η ένταση της _____	
Η πείνα των προσφύγων είναι σοβαρή	Οι συνέπειες της _____	
Η δυστυχία των οικογενειών συγκλονίζει	Η έκταση της _____	
Ο φόβος των παιδιών είναι μεγάλος.	Οι επιπτώσεις του _____	
Ο τρόμος των ανθρώπων είναι διάχυτος.	Η ένταση του _____	

 Βρίσκω στα παραπάνω αποσπάσματα λέξεις που δείχνουν τα **συναισθήματα** που βιώνουν τα παιδιά και τις γράφω στα ελληνικά & στη γλώσσα μου ή σε μια γλώσσα που ξέρω: (10')

ΣΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ	ΣΕ ΜΙΑ ΑΛΛΗ ΓΛΩΣΣΑ

 Βρίσκω στα παραπάνω αποσπάσματα λέξεις και φράσεις που αναφέρονται στα **δικαιώματα** που παραβιάζονται και τις γράφω στα ελληνικά & στη γλώσσα μου: (10')

Συζητάμε ποια δικαιώματα του παιδιού παραβιάζονται, όταν γίνεται πόλεμος. (10')

1. Το δικαίωμα να ζήσει.
2. Το δικαίωμα να έχει φαγητό.
3. Το δικαίωμα να πηγαίνει στο σχολείο.
4. ....
5. ....
6. ....

Συζητάμε και συμπληρώνουμε πώς θα νιώθαμε σε κάθε περίπτωση. (10')

- «Αν δεν μπορούσα να πάω στο σχολείο, θα ένιωθα _____.»
- «Αν κανείς δεν άκουγε τη γνώμη μου, θα ένιωθα _____.»
- «Αν έπρεπε να δουλέψω, θα ένιωθα _____.»
- «Αν δεν μπορούσα να παίξω, θα ένιωθα _____.»
- «Αν δεν μπορούσα να έχω φίλους, θα ένιωθα _____.»

Η Σύμβαση των Δικαιωμάτων του Παιδιού (αγγλικά)

<p>1</p> <p>DEFINITION OF A CHILD</p>	<p>2</p> <p>NO DISCRIMINATION</p>	<p>3</p> <p>BEST INTERESTS OF THE CHILD</p>	<p>4</p> <p>MAKING RIGHTS REAL</p>	<p>5</p> <p>FAMILY GUIDANCE AS CHILDREN DEVELOP</p>	<p>6</p> <p>LIFE, SURVIVAL AND DEVELOPMENT</p>	<p>7</p> <p>NAME AND NATIONALITY</p>
<p>8</p> <p>IDENTITY</p>	<p>9</p> <p>KEEPING FAMILIES TOGETHER</p>	<p>10</p> <p>CONTACT WITH PARENTS ACROSS COUNTRIES</p>	<p>11</p> <p>PROTECTION FROM KIDNAPPING</p>	<p>12</p> <p>RESPECT FOR CHILDREN'S VIEWS</p>	<p>13</p> <p>SHARING THOUGHTS FREELY</p>	<p>14</p> <p>FREEDOM OF THOUGHT AND RELIGION</p>
<p>15</p> <p>SETTING UP OR JOINING GROUPS</p>	<p>16</p> <p>PROTECTION OF PRIVACY</p>	<p>17</p> <p>ACCESS TO INFORMATION</p>	<p>18</p> <p>RESPONSIBILITY OF PARENTS</p>	<p>19</p> <p>PROTECTION FROM VIOLENCE</p>	<p>20</p> <p>CHILDREN WITHOUT FAMILIES</p>	<p>21</p> <p>CHILDREN WHO ARE ADOPTED</p>
<p>22</p> <p>REFUGEE CHILDREN</p>	<p>23</p> <p>CHILDREN WITH DISABILITIES</p>	<p>24</p> <p>HEALTH, WATER, FOOD, ENVIRONMENT</p>	<p>25</p> <p>REVIEW OF A CHILD'S PLACEMENT</p>	<p>26</p> <p>SOCIAL AND ECONOMIC HELP</p>	<p>27</p> <p>FOOD, CLOTHING, A SAFE HOME</p>	<p>28</p> <p>ACCESS TO EDUCATION</p>
<p>29</p> <p>AIMS OF EDUCATION</p>	<p>30</p> <p>MINORITY CULTURE, LANGUAGE AND RELIGION</p>	<p>31</p> <p>REST, PLAY, CULTURE, ARTS</p>	<p>32</p> <p>PROTECTION FROM HARMFUL WORK</p>	<p>33</p> <p>PROTECTION FROM HARMFUL DRUGS</p>	<p>34</p> <p>PROTECTION FROM SEXUAL ABUSE</p>	<p>35</p> <p>PREVENTION OF SALE AND TRAFFICKING</p>
<p>36</p> <p>PROTECTION FROM EXPLOITATION</p>	<p>37</p> <p>CHILDREN IN DETENTION</p>	<p>38</p> <p>PROTECTION IN WAR</p>	<p>39</p> <p>RECOVERY AND REINTEGRATION</p>	<p>40</p> <p>CHILDREN WHO BREAK THE LAW</p>	<p>41</p> <p>BEST LAW FOR CHILDREN APPLIES</p>	<p>42</p> <p>EVERYONE MUST KNOW CHILDREN'S RIGHTS</p>
<p>43-54</p> <p>HOW THE CONVENTION WORKS</p>	<h1>CONVENTION ON THE RIGHTS OF THE CHILD</h1>					

«ΕΧΩ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ!»

ΠΑΙΔΙΚΑ ΧΩΡΙΑ
SOS

Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα του Παιδιού (σε γλώσσα φιλική προς τα παιδιά)

1 Όλοι, κάτω των 18 ετών, έχουν τα παρακάτω δικαιώματα.

2 Όλα τα παιδιά έχουν αυτά τα δικαιώματα, ανεξάρτητα με το πού ζουν, τι επάγγελμα κάνουν οι γονείς τους, ποια γλώσσα μιλάνε, ποια είναι η θρησκεία τους ή οι παραδόσεις τους, ποιο είναι το φύλο τους, εάν είναι παιδιά με αναπηρία, πλούσια ή φτωχά.

3 Όταν οι ενήλικες παίρνουν αποφάσεις, πρέπει να σκεφτόνται με ποιον τρόπο οι αποφάσεις τους επηρεάζουν τα παιδιά.

4 Το Κράτος έχει υποχρέωση να προστατεύει τα δικαιώματά σου. Πρέπει επίσης να βοηθάει την οικογένειά σου να προστατεύει αυτά τα δικαιώματα και να σου παρέχει ένα περιβάλλον που να μπορείς αναπτυχθείς σωστά και να διαπρέψεις.

5 Η οικογένειά σου έχει την υποχρέωση να σε βοηθάει να ασκείς τα δικαιώματά σου και να τα προστατεύει.

6 Έχεις το δικαίωμα να είσαι ζωντανός.

7 Έχεις το δικαίωμα ονόματος, το οποίο πρέπει να αναγνωρίζεται επίσημα από το Κράτος. Έχεις το δικαίωμα σε μία εθνικότητα (και να ανήκεις σε μια χώρα).

8 Έχεις το δικαίωμα σε μια ταυτότητα – ένα επίσημο έγγραφο που αναφέρει ποιος είσαι, και το οποίο κανείς δεν επιτρέπεται να σου στερήσει.

9 Έχεις το δικαίωμα να ζεις με τον γονέα / τους γονείς σου, εκτός αν αυτό είναι κακό για εσένα. Έχεις το δικαίωμα να ζεις σε μια οικογένεια που σε φροντίζει.

10 Εάν ζεις σε διαφορετικό χώρα από τους γονείς σου, έχεις το δικαίωμα να ζείτε μαζί στο ίδιο μέρος.

11 Έχεις το δικαίωμα προστασίας από απαγωγή.

12 Έχεις το δικαίωμα στη γνώμη σου, και έχεις δικαίωμα να την ακούει οι ενήλικες και να την υπολογίζουν.

13 Έχεις το δικαίωμα να ανακαλύπτεις πράγματα και να τα μοιράζεσαι με άλλους μέσω της συζήτησης, της ζωγραφικής, της συγγραφής ή οποιουδήποτε άλλου τρόπου, που δεν προσβάλει άλλους ανθρώπους.

14 Έχεις το δικαίωμα να επιλέγεις τη θρησκεία σου και τα πιστεύω σου. Οι γονείς σου πρέπει να σε βοηθήσουν να αποφασίσεις τι είναι σωστό και τι λάθος, και τι είναι το καλύτερο για εσένα.

15 Έχεις το δικαίωμα να επιλέγεις τους φίλους σου και να συμμετέχεις σε παρέες και ομάδες, όσο δεν βλάπτει άλλους.

16 Έχεις δικαίωμα στην ιδιωτικότητά.

17 Έχεις το δικαίωμα της πρόσβασης στην πληροφορία, που θα είναι σημαντική για την ευημερία σου, από το ραδιόφωνο, τις εφημερίδες, τον υπολογιστή ή άλλες πηγές. Οι ενήλικες πρέπει να εξασφαλίζουν ότι η πληροφορία που λαμβάνεις δε σε βλάπτει και να σε βοηθούν να βρεις και να κατανοήσεις την πληροφορία που χρειάζεσαι.

18 Έχεις το δικαίωμα να σε μεγαλώσει ο γονέας σου / οι γονείς σου, εφόσον είναι εφικτό.

19 Έχεις δικαίωμα να προστατεύεσαι από τον πόνο και την κακουχία, σωματικά ή ψυχολογικά.

20 Έχεις το δικαίωμα σε εναλλακτική φροντίδα, εάν δεν μπορείς να ζήσεις με τους γονείς σου.

21 Έχεις το δικαίωμα στην προστασία και τη φροντίδα, εάν είσαι υιοθετημένος ή σε αναδοχή.

22 Έχεις το δικαίωμα ειδικής φροντίδας και υποστήριξης, εάν είσαι πρόσφυγας (εάν, δηλαδή, έχεις αναγκαστεί να αφήσεις το σπίτι σου και να ζήσεις σε άλλη χώρα), καθώς και πρόσβαση σε όλα τα δικαιώματα αυτής της Σύμβασης.

23 Εάν έχεις αναπηρία, έχεις δικαίωμα σε ειδική εκπαίδευση και φροντίδα, καθώς και πρόσβαση σε όλα τα δικαιώματα αυτής της Σύμβασης, ώστε να μπορείς να ζεις μια πλήρη ζωή.

24 Έχεις το δικαίωμα στην καλύτερη δυνατή φροντίδα υγείας, με πρόσβαση σε θρεπτικό φαγητό, σε ένα καθαρό και ασφαλές περιβάλλον και σε πληροφορία που θα σε βοηθήσει να παραμένεις ψυχικά υγιής.

25 Εάν ζεις σε εναλλακτική φροντίδα ή σε συνθήκες μακριά από το σπίτι σου, έχεις το δικαίωμα αυτές οι συνθήκες να επαναξιολογούνται τακτικά, ώστε να είναι οι πιο κατάλληλες.

26 Εάν βρεθείς σε ανάγκη (οικονομική και μη) έχεις το δικαίωμα να λάβεις βοήθεια από το Κράτος.

27 Έχεις δικαίωμα στην πρόσβαση τροφής, ρουχισμού και σε ένα μέρος, όπου θα μπορείς να ζεις με ασφάλεια και που θα καλύπτονται οι βασικές ανάγκες σου. Δεν μπορείς να στερηθείς και να μην έχεις τη δυνατότητα να κάνεις τα πράγματα που κάνουν τα υπόλοιπα παιδιά.

28 Έχεις το δικαίωμα πρόσβασης σε ποιοτική εκπαίδευση. Πρέπει να ενθαρρύνεται να πηγαίνεις στο σχολείο και να φανέρεις όσο πιο «φιλόδοξα» μπορείς.

29 Η εκπαίδευση σου θα πρέπει να σε προτρέπει να αναπτύσσεις τα ταλέντα σου και τις δεξιότητές σου, καθώς και να σε βοηθάει να ζεις ειρηνικά, να προστατεύεις το περιβάλλον και να σέβασαι τους άλλους ανθρώπους.

30 Έχεις δικαίωμα να διαπρέεις τα δικά σου πολιτισμικά στοιχεία, τη γλώσσα και τη θρησκεία - ή οποιαδήποτε εσύ επιλέξεις. Οι μειονότητες χρειάζονται ειδική προστασία αυτού του δικαιώματος.

31 Έχεις δικαίωμα στο παιχνίδι και την ξεκούραση.

32 Έχεις το δικαίωμα προστασίας από οποιαδήποτε εργασία μπορεί να σε βλάψει ή να είναι επιβλαβής για την υγεία σου και την εκπαίδευσή σου. Εάν εργάζεσαι, έχεις το δικαίωμα να είσαι να είσαι ασφαλής και να πληρώνεσαι δίκαια.

33 Έχεις το δικαίωμα προστασίας από ναρκωτικές ουσίες και το εμπόριο ναρκωτικών.

34 Έχεις δικαίωμα σε μία ζωή χωρίς σεξουαλική κακοποίηση.

35 Κανείς δεν έχει το δικαίωμα να σε απαγάγει ή να σε πουλήσει.

36 Έχεις δικαίωμα να προστατεύεσαι από κάθε είδους εκμετάλλευση (να σε εκμεταλλεύονται).

37 Κανείς δεν έχει το δικαίωμα να σε τιμωρεί με σκληρό ή επιβλαβή τρόπο.

38 Έχεις το δικαίωμα της προστασίας και της ελευθερίας από τον πόλεμο. Τα παιδιά κάτω των 15 ετών δεν επιτρέπεται να καταταχθούν στο στρατό ή να λάβουν μέρος σε πόλεμο.

39 Έχεις το δικαίωμα να λάβεις βοήθεια, εάν έχεις πληγωθεί, παραμεληθεί ή αν έχεις δεχθεί άσχημη μεταχείριση.

40 Έχεις δικαίωμα να έχεις νομική βοήθεια και δίκαιη μεταχείριση από το σύστημα δικαιοσύνης, το οποίο σέβεται τα δικαιώματά σου.

41 Εάν οι νόμοι της χώρας σου προβλέπουν καλύτερη προστασία των δικαιωμάτων σου από αυτή τη Σύμβαση, θα πρέπει να εφαρμόζονται οι νόμοι της χώρας σου.

42 Έχεις δικαίωμα να γνωρίζεις τα δικαιώματά σου! Οι ενήλικες θα πρέπει να γνωρίζουν αυτά τα δικαιώματα και να σε βοηθούν να τα μάθεις.

43 - 54 Αυτά τα άρθρα εξηγούν πώς οι Κυβερνήσεις και Διεθνείς Οργανισμοί, όπως τα Παδικά Χωριά SOS και η UNICEF, θα εργάζονται ώστε να διασφαλίζουν ότι όλα τα παιδιά προστατεύονται.

Ευχαριστούμε τη UNICEF για την ευγενική προσφορά της χρήσης του - φιλικού προς τους νέους - κειμένου τους για το παρόν επικοινωνιακό υλικό.

Για περισσότερες πληροφορίες επισκεφθείτε το www.sos-villages.gr

Λύσεις

Δραστηριότητα 1

Έχουν τα παιδιά δικαιώματα;

- σέβομαι τα δικαιώματα των ανθρώπων, τους γονείς μου, τους φίλους μου, την οικογένειά μου, τον δάσκαλό μου, τη δασκάλα μου, τα συναισθήματα των άλλων, τους κανόνες της τάξης και του σχολείου
- προστατεύω τα παιδιά, τα ζώα, τη φύση, τον προσωπικό μου χώρο και τον χώρο των άλλων

Δραστηριότητα 3

Ξέρεις ότι υπάρχει παγκόσμια ημέρα του παιδιού; Ξέρεις πότε είναι;

Η Παγκόσμια Ημέρα του Παιδιού εορτάζεται στις **20 Νοεμβρίου** για να τιμήσει τη Διακήρυξη των Δικαιωμάτων του Παιδιού από τη Γενική Συνέλευση του ΟΗΕ στις 20 Νοεμβρίου 1959.

Επίσης, στις **11 Δεκεμβρίου** είναι η Παγκόσμια Ημέρα του Παιδιού. Ημέρα της ίδρυσης της UNICEF (United Nations International Children's Emergency Fund- Διεθνές Ταμείο Επείγουσας Βοήθειας των Ηνωμένων Εθνών για τα Παιδιά), που δημιουργήθηκε από την Γενική Συνέλευση του ΟΗΕ το 1946, με έδρα τη Νέα Υόρκη και στόχο την προστασία των δικαιωμάτων των ανηλίκων, την παροχή μακροπρόθεσμης ανθρωπιστικής τους βοήθειας και τη στήριξη σχετικών αναπτυξιακών προγραμμάτων.

Δραστηριότητα 4

τα δικαιώματα του παιδιού	ελληνικά
<u>les droits de l'enfant</u>	γαλλικά
<u>los derechos del niño</u>	ισπανικά
<u>الطفل حقوق</u>	αραβικά
<u>I diritti dei bambini</u>	ιταλικά
<u>die rechte des Kindes</u>	γερμανικά
<u>兒童權利</u>	κινέζικα
<u>barnets rättigheter</u>	σουηδικά
<u>prava deteta</u>	σέρβικα
<u>child rights</u>	αγγλικά
<u>lasten oikeudet</u>	φινλανδικά
.....	.....
.....	.....
.....	.....

Δραστηριότητα 5

Παρατίθεται το αρχικό κείμενο.

Η Σύμβαση των Δικαιωμάτων **του Παιδιού** (UNICEF) προστατεύει την ασφάλεια των παιδιών και την ποιότητα **της ζωής** τους. Η Σύμβαση έχει 54 άρθρα. Η εφαρμογή της ξεκίνησε το 1990. Σχεδόν όλες οι χώρες υπέγραψαν την προστασία των δικαιωμάτων των παιδιών.

Τα κυριότερα δικαιώματα των παιδιών είναι:

- Το δικαίωμα της ζωής, δηλαδή η εξασφάλιση **της στέγης** των παιδιών, του φαγητού τους και **του γιατρού** τους όταν αρρωσταίνουν.
- Το δικαίωμα της ασφάλειας, δηλαδή η αποφυγή **της κακοποίησης** των παιδιών, της αμέλειας των γονιών και της εκμετάλλευσης της παιδικής ηλικίας.
- Το δικαίωμα **της εκπαίδευσης** και **του παιχνιδιού** των παιδιών.
- Το δικαίωμα **της ελεύθερης σκέψης** και **της έκφρασης της γνώμης** τους.

Δραστηριότητα 6

περιλαμβάνει	έχει
τέθηκε σε ισχύ	άρχισε να ισχύει
κακοποιούν	κάνουν κακό, βλάπτουν
εκμεταλλεύονται	χρησιμοποιούν κάποιον για κάτι

Δραστηριότητα 9

Παρατίθεται το κείμενο χωρίς κενά που θα αναρτηθεί στον τοίχο της τάξης.

Ο Συνήγορος του Πολίτη είναι μια **Ανεξάρτητη** Αρχή, λειτουργεί δηλαδή με

βάση κανόνες που ορίζει η ίδια η Αρχή και ελέγχεται μόνο από τη Βουλή των Ελλήνων. Δημιουργήθηκε το 1997 για να προστατεύει τα δικαιώματα όλων των πολιτών. Κάθε πολίτης, ανεξάρτητα από την εθνικότητά του, μπορεί να απευθυνθεί στο Συνήγορο αν αντιμετωπίζει κάποιο πρόβλημα με δημόσια υπηρεσία στην Ελλάδα ή στο εξωτερικό. Οι υπηρεσίες του είναι δωρεάν. Ένα από τα τμήματα του Συνηγόρου του Πολίτη είναι ο Κύκλος Δικαιωμάτων του Παιδιού. Αποστολή του είναι να υπερασπίζεται τα δικαιώματα των ανηλίκων, δηλαδή όλων των αγοριών και των κοριτσιών έως 18 ετών.

Δραστηριότητα 10

Για να δούμε. Τι κατάλαβες από το παραπάνω κείμενο;

Ερωτήσεις κατανόησης:

1. Τι σημαίνει ότι ο Συνήγορος του Πολίτη είναι «Ανεξάρτητη Αρχή»;

Απάντηση: Σημαίνει ότι λειτουργεί με βάση κανόνες που ορίζει η ίδια η Αρχή και ελέγχεται μόνο από τη Βουλή των Ελλήνων.

2. Πότε δημιουργήθηκε και γιατί;

Απάντηση: Δημιουργήθηκε το 1997 για να προστατεύει τα δικαιώματα όλων των πολιτών

3. Ποιοι πολίτες μπορούν να ζητήσουν βοήθεια από τον Συνήγορο;

Απάντηση: Κάθε πολίτης, ανεξάρτητα από την εθνικότητά του, μπορεί να απευθυνθεί στο Συνήγορο αν αντιμετωπίζει κάποιο πρόβλημα με δημόσια υπηρεσία στην Ελλάδα ή στο εξωτερικό.

4. Υπάρχει κόστος για τις υπηρεσίες που προσφέρει;

Απάντηση: Οι υπηρεσίες του είναι δωρεάν.

5. Ποια είναι η αποστολή του;

Απάντηση: Αποστολή του είναι να υπερασπίζεται τα δικαιώματα των ανηλίκων, δηλαδή όλων των αγοριών και των κοριτσιών έως 18 ετών.

Σωστό ή Λάθος:

Ο Συνήγορος του Πολίτη ελέγχεται μόνο από τη Βουλή των Ελλήνων.	<u>Σ</u>	<u>Λ</u>
Ο Συνήγορος του Πολίτη δημιουργήθηκε πριν το 1990.	<u>Σ</u>	<u>Λ</u>
Οι υπηρεσίες του Συνηγόρου είναι δωρεάν για όλους τους πολίτες.	<u>Σ</u>	<u>Λ</u>
Ο Κύκλος Δικαιωμάτων του Παιδιού φροντίζει μόνο τα αγόρια.	<u>Σ</u>	<u>Λ</u>

Βρες τον Συνήγορο του Πολίτη στο ίντερνετ.

1. Σε ποιες πόλεις έχει γραφεία;

Απάντηση: Αθήνα & Θεσσαλονίκη

2. Ποιες είναι οι διευθύνσεις του;

Απάντηση: Χαλκοκονδύλη 17, Τ.Κ. 104 32, Αθήνα & ΔΕΘ HELEXPO ΑΕ, Εγνατία 154, Τ.Κ. 546 36 Θεσσαλονίκη

3. Ποια είναι τα τηλέφωνα του;

Απάντηση: (+30) 213 1306 600

4. Ποιο είναι το email του;

Απάντηση: press@synigoros.gr

Δραστηριότητα 11

Αναγνωρίζεις τις παρακάτω λέξεις;

- ¹ Ποια λέξη αναγνωρίζεις μέσα στη λέξη *στρατολογούνται*; *Στρατολογούμαι* σημαίνει μπαίνω στον **στρατό**.
- ² Ποια λέξη αναγνωρίζεις μέσα στη λέξη *ένοπλες*; Οι ένοπλες ομάδες είναι ομάδες που έχουν **όπλα**.
- ³ Ποια λέξη αναγνωρίζεις μέσα στη λέξη *εμφύλιος*; Ο εμφύλιος πόλεμος είναι ο πόλεμος άνεμεσα σε ανθρώπους της ίδιας **φυλής**, του ίδιου έθνους.
- ⁴ Το ρήμα *μαινεται* προέρχεται από τη λέξη **μανία**.
- ⁵ Το ρήμα *ρημάζονται* προέρχεται από τη λέξη **ρημάζω**.
- ⁶ Το ρήμα *κατατάσσονται* σημαίνει μπαίνουν στον **στρατό**.
- ⁷ Ποια λέξη αναγνωρίζεις μέσα στο ρήμα *να εξασφαλίσουν*; *Εξασφαλίζω* σημαίνει φροντίζω να υπάρχει **ασφάλεια**.
- ⁸ Ο ενεστώτας του ρήματος *να καταταγούν* είναι **κατατάσσομαι**.
- ⁹ Ξέρεις τι σημαίνει το ρήμα *σαλπάρω*; Ξέρεις άλλα ρήματα με παρόμοια σημασία; Συμπληρώσε τα γράμματα που λείπουν. **αποχωρώ**

«Σωστό ή Λάθος». Γράψε Σ ή Λ δίπλα σε κάθε πρόταση.

1. Στη Γάζα, τα παιδιά δεν χρειάζεται να περιμένουν στην ουρά για φαγητό.

Δ

2. Στο Σεράγεβο, οι βομβαρδισμοί επηρεάζουν τη ζωή των παιδιών και προκαλούν φόβο. Σ
3. Στο Κονγκό, όλα τα παιδιά πηγαίνουν κανονικά στο σχολείο παρά τον πόλεμο. Α
4. Η Ροζίνα έζησε 548 ημέρες σε ένα καράβι. Α
5. Ο πόλεμος παραβιάζει βασικά δικαιώματα του παιδιού όπως το δικαίωμα στη ζωή και στη διατροφή. Σ

Δραστηριότητα συμπλήρωσης κενών

Σας δίνουμε μερικές προτάσεις που μιλούν για καταστάσεις ή συναισθήματα. Θέλουμε να σχολιάσετε την κάθε πρόταση, λέγοντας τη γνώμη σας ή πώς νιώθετε γι' αυτό που περιγράφεται. Για να σας βοηθήσουμε, σας δίνουμε την αρχή της πρότασης. Η συνέχεια είναι δική σας και μπορεί να είναι ό,τι σκέφτεστε ή νιώθετε. Η απάντησή σας πρέπει να ξεκινάει με την αρχή που σας δίνουμε. Προσπαθήστε να κάνετε την πρόταση ολοκληρωμένη και να εκφράσετε τη γνώμη ή τα συναισθήματά σας.

Παράδειγμα:

- Αρχή πρότασης: «Η προστασία των δικαιωμάτων...»
- Δική σας απάντηση: «...είναι πολύ σημαντική για όλα τα παιδιά στον κόσμο, γιατί έτσι νιώθουν ασφαλή και ήρεμα.»

😊 Πώς θα έλεγες αυτές τις προτάσεις στη γλώσσα σου;

Παραθέτουμε ενδεικτικές απαντήσεις.

	Στα ελληνικά:	Στη γλώσσα σου:
Τα δικαιώματα των παιδιών πρέπει να προστατεύονται.	Η προστασία των δικαιωμάτων των παιδιών είναι πολύ σημαντική για την ασφάλειά τους.	
Η ζωή των ανθρώπων επηρεάζεται από τον πόλεμο.	Οι συνθήκες της ζωής των ανθρώπων γίνονται δύσκολες και επικίνδυνες κατά τον πόλεμο.	
Η στέγη των οικογενειών καταστράφηκε.	Η καταστροφή της στέγης των οικογενειών προκαλεί αβεβαιότητα και στεναχώρια.	
Ο γιατρός φροντίζει τα παιδιά.	Η φροντίδα του γιατρού είναι απαραίτητη για την υγεία των παιδιών.	
Η εκμετάλλευση των παιδιών προκαλεί πόνο.	Οι συνέπειες της εκμετάλλευσης των παιδιών είναι ψυχικός και σωματικός πόνος.	
Η εκπαίδευση των μαθητών είναι σημαντική.	Η σημασία της εκπαίδευσης των μαθητών φαίνεται στην ανάπτυξη γνώσεων και δεξιοτήτων.	
Το παιχνίδι των παιδιών ενισχύει τη φαντασία.	Η αξία του παιχνιδιού είναι ότι βοηθά τη δημιουργικότητα και τη φαντασία των παιδιών.	
Η σκέψη των παιδιών μετράει.	Η έκφραση της σκέψης των παιδιών πρέπει να γίνεται σεβαστή και να ενισχύεται.	
Η γνώμη των παιδιών ακούγεται.	Η αποδοχή της γνώμης των παιδιών δείχνει ότι υπολογίζονται οι ιδέες τους.	
Η ανεξάρτητη αρχή προστατεύει τα δικαιώματα.	Η δράση της ανεξάρτητης αρχής είναι σημαντική για την προστασία των πολιτών.	
Η εθνικότητα των μαθητών ποικίλει.	Ο σεβασμός της εθνικότητας των μαθητών προάγει την αρμονική συμβίωση.	

Η απελπισία των θυμάτων είναι μεγάλη.	Η ένταση της απελπισίας των θυμάτων δείχνει τις δυσκολίες που βιώνουν.	
Η πείνα των προσφύγων είναι σοβαρή	Οι συνέπειες της πείνας των προσφύγων επηρεάζουν την υγεία και την καθημερινότητά τους.	
Η δυστυχία των οικογενειών συγκλονίζει	Η έκταση της δυστυχίας των οικογενειών δείχνει πόσο πολύ πλήττονται οι ζωές τους.	
Ο φόβος των παιδιών είναι μεγάλος.	Οι επιπτώσεις του φόβου των παιδιών φαίνονται στην ψυχολογία και τη συμπεριφορά τους.	
Ο τρόμος των ανθρώπων είναι διάχυτος.	Η ένταση του τρόμου των ανθρώπων επηρεάζει όλη την κοινωνία γύρω τους.	

Βρίσκω στα παραπάνω αποσπάσματα λέξεις που δείχνουν τα **συναισθήματα** που βιώνουν τα παιδιά και τις γράφω στα ελληνικά & στη γλώσσα μου:

ΣΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ	ΣΕ ΜΙΑ ΑΛΛΗ ΓΛΩΣΣΑ
φοβάμαι	
απελπισία	
δυστυχία	
φοβισμένος	
τρομοκρατημένος	
τραυματισμένος ψυχικά	
αγωνία	

Βρίσκω στα παραπάνω αποσπάσματα λέξεις & φράσεις που αναφέρονται στα **δικαιώματα** που παραβιάζονται και τις γράφω στα ελληνικά & στη γλώσσα μου:

ΣΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ	ΣΕ ΜΙΑ ΑΛΛΗ ΓΛΩΣΣΑ
στέκομαι στην ουρά για να φέρω φαγητό και πόσιμο νερό για την οικογένειά μου	
πέφτουμε για ύπνο πεινασμένοι	
δεν μπορώ πια τους βομβαρδισμούς και τις οβίδες	
Τους νεκρούς! Και την απελπισία! Και την πείνα!	
αισθάνομαι τραυματισμένος ψυχικά	
αγόρια και κορίτσια <u>στρατολογούνται</u> είτε με τη βία είτε με τη θέλησή τους σε ένοπλες ομάδες	
έτσι και αλλιώς δεν πηγαίνουν στο σχολείο	
άλλα χρησιμοποιούνται ως κατάσκοποι, αγγελιοφόροι, μεταφορείς ή φρουροί	

Συζητάμε ποια δικαιώματα του παιδιού παραβιάζονται, όταν γίνεται πόλεμος. (Ενδεικτικές απαντήσεις)

1. Το δικαίωμα να ζήσει.
2. Το δικαίωμα να έχει φαγητό.
3. Το δικαίωμα να πηγαίνει στο σχολείο.
4. Το δικαίωμα στην ασφάλεια και προστασία από κάθε μορφή βίας.
5. Το δικαίωμα στην υγεία και ιατρική φροντίδα.
6. Το δικαίωμα στην ψυχική υγεία και ψυχαγωγία.
7. Το δικαίωμα σε καθαρό νερό και στέγη.
8. Το δικαίωμα στην προστασία από στρατολόγηση σε ένοπλες δυνάμεις.
9. Το δικαίωμα στην ελευθερία της έκφρασης.

Συζητάμε και συμπληρώνουμε πώς θα νιώθαμε σε κάθε περίπτωση. (Ενδεικτικές απαντήσεις)

- «Αν δεν μπορούσα να πάω στο σχολείο, θα ένιωθα **λυπημένος/η**.»
- «Αν κανείς δεν άκουγε τη γνώμη μου, θα ένιωθα **απογοητευμένος/η**.»
- «Αν έπρεπε να δουλέψω, θα ένιωθα **πιεσμένος/η**.»
- «Αν δε μπορούσα να παίξω, θα ένιωθα **δυστυχισμένος/η**.»
- «Αν δε μπορούσα να έχω φίλους, θα ένιωθα **μόνος/η**.

